

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคไวรัสตับอักเสบบี คืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

โรคไวรัสตับอักเสบบี เกิดจากการติดเชื้อไวรัสตับอักเสบบี ติดต่อกันได้โดยการรับประทานอาหารและน้ำดื่ม ที่มีเชื้อปนเปื้อน เชื้อไวรัสสามารถพบได้ในอุจจาระของผู้ที่ติดเชื้อ

ผู้ที่ติดเชื้ออาจไม่มีอาการ หรือมีอาการตั้งแต่น้อยจนถึงรุนแรงมากทำให้เกิดตับอักเสบบวมเฉียบพลัน ตีข่าน ตัวเหลือง ตาเหลือง และตับวายได้

การป้องกันสามารถทำได้โดยการเคร่งครัดในเรื่องสุขอนามัย ความสะอาดของอาหารและน้ำดื่ม

โรคไวรัสตับอักเสบบีสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี คืออะไร

วัคซีนป้องกันไวรัสตับอักเสบบี ทำมาจากเชื้อไวรัสที่ตายแล้ว และหมดความสามารถในการก่อโรค วัคซีนมีความปลอดภัยและสามารถป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีได้เป็นอย่างดี เมื่อได้รับครบถ้วนตามกำหนด

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี และจะต้องให้จำนวนกี่ครั้ง

พิจารณาให้วัคซีนแก่ผู้ที่ยังไม่มีภูมิคุ้มกัน และมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคตับรุนแรง เช่น ผู้ที่เป็นโรค ตับเรื้อรัง นอกจากนี้ควรพิจารณาให้วัคซีนแก่ผู้ที่ทำหน้าที่ประกอบอาหาร ผู้ที่อาศัยอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก และผู้ที่จะต้องเดินทางไปในที่ที่มีการระบาดหรือมีความชุกของโรคสูง โดยการฉีดวัคซีนเข้ากล้ามเนื้อจำนวน 2 ครั้ง ห่างกัน 6-12 เดือน

สำหรับเด็กปกติที่แข็งแรงดี หากมีความประสงค์จะสร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคไวรัสตับอักเสบบี สามารถให้ได้ในเด็กอายุตั้งแต่ 12 เดือนขึ้นไป โดยฉีด 2 เข็ม ห่างกัน 6-12 เดือน

วัคซีนนี้สามารถให้พร้อมกับวัคซีนอื่นๆได้ในวันเดียวกัน แต่ต้องแยกเข็มฉีด

4. ใครไม่ควรรับหรือควรเลื่อนการรับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี

ผู้ที่ไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี ได้แก่

- ผู้ที่มีอาการแพ้ชนิดรุนแรงหลังจากได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี, ผู้ที่มีประวัติอาการแพ้ชนิดรุนแรงต่อส่วนประกอบของวัคซีน, ผู้ที่มีอาการเจ็บป่วยเฉียบพลัน และหญิงตั้งครรภ์
- ไม่แนะนำให้ฉีดวัคซีนนี้ในเด็กอายุน้อยกว่า 1 ปี เนื่องจากการตอบสนองต่อวัคซีนไม่ดี
- หากมีไข้หรือเจ็บป่วยควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี

พบเพียงเล็กน้อย ส่วนใหญ่เป็นอาการเฉพาะที่ในตำแหน่งที่ฉีดยา ซึ่งไม่รุนแรง อาการอื่นๆ ที่อาจพบได้ เช่น ไข้ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย วัคซีนไม่ทำให้เกิดโรคตับอักเสบบี

การดูแลรักษาอาการข้างเคียง หากปวด บวมบริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น หากมีไข้ให้รับประทานยา ลดไข้ในขนาดที่เหมาะสม หากอาการข้างเคียงเป็นรุนแรง หรือเป็นมาก ควรรีบปรึกษาแพทย์ทันที และบอกอาการให้แพทย์ทราบโดยละเอียด

6. วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี ยังมีได้อยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขดังนั้น ผู้ที่ประสงค์จะรับวัคซีนนี้ จะต้องเสียค่าใช้จ่ายเอง

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบีหรือไม่

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี เป็นวัคซีนทางเลือกหรือวัคซีนเสริม ซึ่งผู้ปกครองอาจพิจารณาให้ฉีดวัคซีนนี้แก่เด็ก หากมีความประสงค์จะลดความเสี่ยงจากโรคนี้

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้

ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัยควรปรึกษาแพทย์

เอกสารแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัคซีนสำหรับประชาชน

โดย สมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข